

Säilytä
tämä!

Turvallinen TILA
Opas maatilan varautumiseen

HUOLTOVARMUUSKESKUS

Maatilan varautuminen

Yritystoiminnassa ennakointi ja riskien hallinta eri tilanteissa on tärkeää. Suomalainen maatila on tyypillisesti samaan aikaan paitsi yritys, myös työpaikka ja koti.

Maatilayrittäjälle onkin erityisen tärkeää varautua omiin perheenjäseniin, työntekijöihin ja yhteistyökumppaneihin, rakennuksiin, karjaan, viljelyksiin ja metsään kohdistuviin uhkiin.

Uhkia maatilan toiminnan jatkuvuudelle ovat muun muassa poikkeukselliset sääolosuhteet, energian ja veden jakelun toimintahäiriöt, tietoliikennekatkokset, suuronnettomuudet, tulipalo, ilkivalta, tuhoeläimet sekä kasvi- ja eläintaudit.

Tilasi toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi on tärkeää tunnistaa riskit ja varautua niihin. Pohdi, onko tilallasi joitakin erityisiä riskejä. Arjen turvallisuutta voit edistää ennalta usein yksinkertaisin keinoin. Muista myös tarkistaa vakuutusturvasi erilaisten vahinkojen varalta.

Onnettomuuden sattuessa ei voi enää harjoitella, vaan on toimittava oikein. Ensimmäiset minuutit ratkaisevat esimerkiksi hengissä selviämisen tulipalosta. Omia valmiuksiasi tehdä oikeita suojautumistoimia voit parantaa muun muassa osallistumalla maatalojen varautumis- ja ensiapukoulutukseen.

Seuraavat ohjeet voivat auttaa vähentämään erilaisten poikkeuksellisten tilanteiden aiheuttamia haittoja ja nopeuttaa tilanteesta toipumista.

Varautuminen ENNEN VAKAVAA HÄIRIÖTILANNETTA

Selvitä itsellesi yleisiä asioita varautumisesta:

- Millaiset vakavat häiriötilanteet ovat todennäköisimpiä seudulla ja omalla tilallasi?
- Kuinka tilalla tulee valmistautua erilaisiin uhkatilanteisiin?
- Millainen on tilan hyvä palontorjunta- ja pelastussuunnitelma?
- Kuinka saat varoituksen tai tiedon uhkaavasta tilanteesta, vaikka lähestyvistä myrskystä?

Hyödynnä erilaisia painettuja ohjeita ja internetissä tarjolla olevaa tietoa. Esitteitä ja muuta materiaalia ovat tuottaneet esimerkiksi Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö (www.SPEK.fi), sisäasiainministeriö (www.pelastustoimi.fi), alueelliset pelastuslaitokset ja vakuutusyhtiöt.

Pahasti poikki -esitteestä löydät ohjeita pitkään sähkökatkokseen varautumiseen ja sellaisesta selviämiseen: www.huoltovarmuus.fi

Opettele käytössä olevat hälytysjärjestelyt:

- Yleiset valtakunnalliset ja alueelliset hälytysjärjestelmät kuten radio, televisio ja teksti-tv, internet ja sireenihälytys
- Jos puhelimet eivät toimi, kuuntele pelastustiedotukset radiosta. Muista pitää patteritoiminen radio käyttökunnossa.

Ylläpidä listaa hälytysnumeroista:

- Yleinen hätänumero **112**

Hätäpuhelun soittajan on hyvä tietää sijaintinsa. Katuosoite ja kunta ovat tärkein sijaintitieto ja nopeuttavat avun saapumista perille.

Tärkeimmät puhelinnumerot, kuten vakuutusyhtiö ja eläinlääkäri kannattaa tallentaa käsipuhelimeen, josta numerot ovat tarvittaessa nopeasti saatavilla.

Kun sähköt ovat poikki, puhelinnumeroita ei saa internetistä. Tallenna käsipuhelimeen myös esim. sähköyhtiön vikailmoitusnumero ja putkiliikkeen numerot.

Tee maatilasta karttapiirros ja sijoita sille

- rakennukset ja rakenteet
- tiet ja kulkureitit
- aidat ja portit (vastaavat)
- vaarallisten aineiden varastot
- tilan sähköverkon pääkytkin (jännitteen katkaisupiste)
- ilmanvaihdon hätäkatkaisija
- ensiapukaappi ja ensisammutuskalusto
- sammutusvedenottoaikat rakennusten ympärillä (palopostit, luonnonvesipaikat)
- karjasuojat / karjan sijainti

Tee piirroksista niin selkeä, että se on avuksi myös pelastushenkilöstölle.

Määritä korkeammat paikat tilallasi tai sen läheisyydessä siltä varalta, että joudut siirtämään omaisuuttasi esim. tulvariskin alta pois.

Huolehdi ensiapukaapin täydennyksestä ja ensisammutuskaluston kunnosta. Älä unohda joditabletteja!

Harjoittele eläinten evakuointia ja vaihtoehtoisia kulkureittejä.

Koekäytä varavoimakonetta säännöllisesti.

Listaa tilasi kannalta tärkeät yhteystiedot:

- eläinten, maidon, rehun, polttoaineen jne. kuljetukset

Kirjoita yhteystiedot tämän oppaan takakanteen ja säilytä tietoja helposti saatavilla.

Ole yhteydessä vakuutusyhtiösi edustajaan:

- tarkista vakuutusten kattavuus eri riskien osalta
- hanki tarvittavat lisäkattavuudet laajojen vahinkotilanteiden varalle (esimerkiksi tulvat, raesateiden aiheuttamat vauriot)
- ajan tasalla olevat turvasuunnitelmat voivat alentaa vakuutusmaksuja

Hallitse tulevaa!

Perehdytä tilan työntekijät ja perheenjäsenet:

- Pidä heidät tietoisina tilan varautumissuunnitelmasta; käy suunnitelmaa läpi heidän kanssaan säännöllisesti.
- Määritä suoja- tai evakuoitumispaikat.
- Luo tarvittava yhteysverkko yhteystietoineen ja anna se myös kaikille työntekijöille.

Hanki kotivara siltä varalta, että kauppaan ei pääse:

- Kotivara tarkoittaa, että kotiin hankitaan ruokaa ja muita tavaroita vähän enemmän.
- Tavanomaisia ja säilyviä elintarvikkeita, myös vettä on syytä olla varattuna muutamaksi päiväksi.
- Hanki viikon välttämättömyystarvikkeet, kuten lääkkeet, radio ja paristot, taskulamput ja kynttilät.

Oman kotisi valmiuden kohdata häiriötilanteita voit testata KotivaraX -pelillä www.huoltovarmuus.fi/kotivarax

Selvitä mistä saat henkistä kriisiapua:

- Kriisitilanteessa joutuu koetukselle yritystoiminnan lisäksi myös yrittäjän jaksaminen. Tukeutumalla ulkopuoliseen apuun kriisistä selviytyy usein nopeammin.
- Sopiva auttajataho eri tilanteissa voi löytyä esimerkiksi maaseudun tukihenkilöverkostosta (www.tukihenkilo.fi) tai tukinetistä (www.tukinet.fi).

Tämä esite on painettu LumiArt Silk 170 g -paperille.
Paperi on valmistettu Stora Enson Oulun tehtaalla ja valmistuksessa on käytetty PEFC-sertifioitujen metsien puuta.

TÄRKEITÄ NUMEROITA – PIDÄ HELPOSTI SAATAVILLA!

YHTEYSTAHO	Puhelin	www-sivut
Yleinen hälytysnumero	112	www.112.fi
Myrkytystietokeskus	09 471 977	www.myrkytystietokeskus.fi
Sähköyhtiö		
Polttoaineen toimittaja		
Vesiosuuskunta /-laitos		
Viljan kuljetus		
Konehuolto		
Vakuutusyhtiö		
Maaseudun tukihenkilöverkko		www.tukihenkilo.fi
Eläinlääkäri		
Maaseutusihteeri		
Maidon kuljetus		
Eläinkuljetus		
Rehutoimittaja		
Naapurit		

Maatilan katuosoite ja muut yhteystiedot